

ABONAMENTUL.

Pentru monarhie:

Pe an 18 cor. 1/2, an
9 cor. 1/4 450 fil.

□ □

Pentru străinătate:

Pe un an 24 coroane
1/2, an 12 cor. 1/4 an
6 coroane.

Unirea

Foaie bisericească-politică. — Apare: Marța, Joia și Sâmbăta.

Revanche.

Știrile de pe câmpul de răsboiu germano-francez sunt tot mai puțin favorabile Franței.

După nereușita ofensivei franceze, Germanii făcându-și drum prin Belgia, au atins granița franceză, ocupând orașele Reims și Maubeuge, înaintând, cu o celeritate însămicătoare spre Paris.

Guvernul francez, în frunte cu președintul republicei au părăsit capitala, refugiându-se, — nu în Lion cum era vorba la început — ci în extremitatea sud-vestică a țării: Bordeaux și Toulouse.

Refugiarea guvernului a produs o consternare de nedescris în Parisieni, cari aud deja bubuitul tunurilor teutonice, închizând porțile orașului-lumină, pregătindu-se pentru împresurarea fatală.

Lumea rămâne surprinsă de această îngenunchiare a Franței. Se știă doar, că poporul francez se pregătește de peste patruzeci de ani, să spele rușinea dela Sedan și să se răfuească cu Berlinul, dictând acolo condițiile grele și umilitoare a revanche-ului.

Lucrurile s-au desvoltat însă cu totul altcum.

Franța, purtătoare de lumină, după acest răsboiu, va fi probabil, necesitată să abzică pentru totdeauna la glorie de a conduce lumea și cu arma.

Rolul acesta va reveni Germaniei, iar Franța își va vedea de rol ei de civilizator.

Și va mai avea ocazie Franța — în decursul acestui răsboiu — să reflecteze asupra unor împrejurări, cari îi scăpaseră din vedere, în vremea din urmă.

Va înțelege, că nu e bine, să letronezi deodată pe Dumnezeu, nici să-i pângărești bisericile, ocupân-

du-le cu baioneta, și înjugând pe preoți dela altar, în măcelul încăierărilor.

Va înțelege, că numai *rațiunea pură*, — căreia i-se încchină exclusiv, — nu poate salva un neam ajuns pe panta decadinței și că un stat, oricât de civilizat ar fi el, se prăbușește ca o clădire zidită pe nisip, dacă lipsește din el *forța morală*, ce o dă religia creștină, cea atât de huiduită în Franță.

Germania nu va dori nimicirea Franței, cum nimeni nu o dorește. Dar înfrângerea ei apropiată va fi o lecție foarte instructivă, pe care o putem rezuma în două cuvinte: „Înapoi la biserică!”

Încoronarea papei.

Duminecă, în 6 Septembrie a avut loc încoronarea papei Benedict XV în capela Sixtină a Vaticanului, după ceremoniile prescrise. Luându-se în considerare vremile de răsboiu de astăzi, încoronarea nu s'a făcut în biserică sf. Petru, ci cu exhortarea publicului mare, actul încoronării s'a desfășurat în capela Sixtină. Dela timpul încoronării se socotește timpul domniei unui papă.

Din prilejul alegerii de papă în toate bisericile catolice din lume, s'a celebrat liturgii de multămită.

Ziarul d.n Roma „Tribuna” scrie, că noui papă încurând va face numiri însemnante. Astfel cardinalul *Maffi*, arhiepiscopul cardinal din Pisa, va fi chemat la curia română, unde va fi șeful celei mai importante congregații. Cardinalul *Guistini*, încă va avea influență mare sub noui papă.

Despre încoronarea lui Benedict XV și despre evenimentele împreunate cu păsirea pe tron, se spun următoarele:

Încoronarea.

La actul încoronării de papă alui Benedict XV, săvârșit Duminecă în 6 Septembrie a. m. au luat parte toți diplomații acreditați pe lângă sfântul scaun, marele magistrul al ordinului cavalerilor de Malta, patricianii din Roma, delegații diecezelor Genua și Bologna, precum și rudeniile papei, cari au avut loc, într'un balcon separat.

Conductul încoronării s'a inceput din locuințele papei și trecând prin Sala Cle-

INSERTIUNI.

Un sir garmond:
odata 14 fil., a două
oară 12 fil., a treia
oară 10 fil.

□ □
Tot ce privește foaia
să se adreseze la: Re-
dațiiunea și admini-
strațiiunea „Unirei”
în Blaj.

mentina, Sala Ducală și Sala Regală prin mijlocul gardei palatului, a gardei nobile și helvețiene, a intrat în capela Sixtină. În fruntea conductului, trimită de argint cântau imnul papei.

In conduct au luat parte toți demnitarii curții papale, în ordinea fixată, apoi capii bisericești și în urmă, înaintea papei veniau patriarhii și cardinalii.

Sfântul părinte era purtat pe sedia gestateria; ajungând înaintea capelei, un ceremonier aprinzând un mănușnicu de călăi în trei rânduri s'a adresat către papa zicând: Preafericite părinte, astfel trece mărire lumii.

Ajungând la treptele altarului și terminând rugaciunea, cardinalul *Della Volpe* a întins papei palliul, primind în timpul acesta omajul cardinalilor și a altor capi bisericești. Înainte de a se continua liturghia, un cardinal a recitat hârtia rânduită anume spre scopul acesta. Apostolul și evanghelia au fost citite în limba latină și grecă, ca semn al unității credinții. Papa a împărtășit și pe cei doi cardinali, cari au asistat.

După sf. liturghie papa a luat loc pe tronul papal pe cap avea mitra. În timpul cărui săntă săntă, că Tu ești părintele principilor și regilor, și al țărilor de pe rotogolul pământului, locuitorul Domnului nostru Isus Hristos, căruia se cuvine mărire și onoare în vecii veclor, Amin“.

Noul papă a binecuvântat apoi pe cei de față și ceremonia s'a terminat la ora 1 după amiază. La reîntoarcere în camerile sale, Sfânta Sa a fost ovationat viu de cei adunați.

Părerile ziarelor din Roma.

Organul Vaticanului *Osservatore Romano*, scrie despre alegerea lui Benedict XV următoarele. În Europa, dar și afară de Europa se aude detunătura armelor. Pretutindenea se pot observa tendințe răsboinice. Dorința papei e să reverse pace. Suntem siguri, că Sfântul Părinte recunoaște seriozitatea sărbătoarească a orei și se va consfința acestei datorințe. Benedict XV va fi pontificale clipei istorice de azi, dar și a acelei epoci istorice, care se incepe cu această clipită.

Tribuna scrie, că Sfântia Sa dela început a dat mare dovedă de tact politic și de simțul său față de viața reală, prin aceea, că a ales de secretar pe *Ferrata*, care va fi un demn reprezentant al intereselor Vaticanului. Prin papa Benedict XV și prin cancelarul Ferrata, se înnoiește sferea finală a politicei Vaticanului.

Te Deum la Viena.

Duminică s'a oficiat la Viena o liturghie de mulțumită din prilejul alegerii de papă. La misa din castelul impăratesc din Schönbrunn, au luat parte, Maiestatea Sa, arhidiucii și arhiducesele, cari s'aflat în Viena, dignitarii curții și ai statului, ministrul preș. Stürkh, cu membri guvernului, apoi contele Berchtold, ministrul de externe, Krobath, ministrul comun de răsboiu, Bilinski, ministrul comun de finanțe, baronul Burian, ministrul a latere, Scapinelli, nunțiul apostolic. Liturghia a fost celebrată de parohul curții, prelatul Seidl, cu mare asistență. După slujbă a fost Te Deum.

In biserică sf. Stefan de asemenea s'a celebrat liturghia de mulțumită, la care au luat parte membrii corpului diplomatic, demnitarii de curte și de stat, membrii guvernului, primarul Weiskirchner, membrii consiliului comunal și alții.

Primirea corpului diplomatic.

Luni, în 7 Septembrie a primit Benedict XV în sala tronului, pe membrii corpului diplomatic, acreditați pe lângă sf. Scaun. Sfântia Sa a apărut în sală înconjurat de suita curții papale și a ocupat loc pe tron. După aceasta, ambasadorul austro-ungar, principalele Schönbürg-Hartenstein, doyenul corpului diplomatic, a adresat papei următorul discurs, în limba franceză:

„Sfântia Voastră! Veste aceea, că biserică catolică, a primit în persoana venerabilă a Sfintei Voastre, pe noul său principale, a provocat o viață bucurie în toată lumea catolică. Noi, cari ne împărtăsim de

onoarea și distincție, de a putea lucra în jurul tronului apostolic, ca membrii corpului diplomatic a Vaticanului, simțim această bucurie în măsură foarte mare. Pătruns de aceste sentimente, corpul diplomatic, s'a grăbit să aduna, ca să prezinte la picioarele Sfintei Voastre, omagiu său, profunda stima și cele mai bune doriri, față de persoana preainaltă a Sfintei Voastre”.

Pontificale a răspuns în limba franceză. S-a exprimat dorința feribinte, ca fiecare națiune să-și afle fericirea și că relația bună cu statele reprezentate pe lângă sf. Scaun, să perdureze intactă și pe mai departe.

După aceasta papa s'a coborit de pe tron, întinzind mâna diplomaților, cari au sărbătorit-o și s'a întreținut câteva momente cu fiecare.

Reprezentantul Belgiei, a întins Sfintei Sale o covorță, în care se cuprinde telegrama de felicitare a regelui Belgiei.

După această audiență, corpul diplomatic s'a prezintat și înaintea secretarului papal, a lui Ferrata.

Consistor papal.

Secretarul de stat *Ferrata*, a comunicat corpului diplomatic, acreditați din Vatican, că consistorul de Marti, din cauza răsboiului, va fi strict de caracter privat și de aceea nici nu s'a lansat invitații.

Prizonerii de răsboiu.

In răsboiul mondial, fară păreche în istoria ce decurge înaintea ochilor noștri, zile de azi auzim despre prizonerii de răsboiu. In ce privește modul de a trata cu prizonerii, cele mai vechi dispoziții le astăzi în contractul încheiat între Leopold I și Ludovic al XIV-lea, la a. 1692. Conform invocărilor reciproce din acest contract, cu prizonerii de răsboiu trebuie să se trateze uman, să-și capete zilnic porția de

pâne și la 8 zile să li-se schimbe paiele și durmit. Tot la două săptămâni apoi, prizonerii se schimbă împrumutat de părți beligerante. Dacă prizonerul era de rang final și nu era cu cine să fie schimbat, trebuia să plătească pentru el, preț de răscumpărare.

Turcii nu respectau convenția această și ei de fapt pe ostașii prinși în răsboiu, punea în lanțuri și-i vindea ca pe nișcăli. Erau cruciți numai prizonerii de rang mai înalt, pentru a căror eliberare cereau sume enorme.

De atunci s'a tractat chestia prizonerilor în diferite conferințe internaționale. Astfel în 1864 la Genf, 1868 în conferința de la Petersburg, dar mai ales în conferința de la Bruxelles din 1874. La inițiativa Rusiei au luat parte la această conferință reprezentanții tuturor statelor. Ca principiu fundamental s'a primit aceea, că statele creștine ale Europei condamnă astfel mijloace de luptă, cari nu sunt absolut necesare, pentru ajungerea scopurilor militare, sunt contrare obiceiurilor cavaleresci de luptă.

Se opunea umanismului, ca să se folosească arma față de astfel de dușmani, că să predat pentru grătie.

In decursul luptelor mari totdeauna întâmplă, că trupe întregi de armată sunt silite să predea. Hotărârea aceasta și-o manifestă prin ridicarea steagului alb. La această luptă înceată și înainte de toate partea, că s'a predat trebuie să depună armele. Trupele desarmate sunt conduse apoi de căzători și supraveghiate.

Cu prizonerii trebuie să se trateze omenește; ostașii de rând sunt păziti de ofițerii, dacă promit, că nu vor fugi, umbria liberi.

Răsboiul european.

De pe câmpul de luptă din sud, sosesc știri foarte importante. Puternice trupe sârbești au încercat să treacă peste Sava și să pătrundă pe teritorul nostru pe la Mitrovitză. Dar încercarea aceasta s'a frânt de trezia și bravura ostașilor noștri: aproape cinci mii de sârbi au fost prinși, dar au câștigat și muniții însemnante dela sârbi.

Capturarea diviziei din valea Timocului, — vestită prin curajul ei, — e un eveniment atât de important, încât arhiduele Friedrich, comandanțul întregii puteri armate, a cuprins bravura aceasta a ostașilor noștri în poruncă de zi, și a comunicat-o tuturor trupelor.

Generalul de infanterie Liborius Frank, comunică mai cu deamănuțul încercarea sârbilor de a trece Sava. Din raportul lui Frank se constată,

că o întreagă divizie sârbească, diviziunea din valea Timocului, a încercat Duminecă la 6 Septembrie să treacă peste Sava. Trupele noastre îndată au împărațiat pe sârbi, cari nu s'a înecat în Sava, au fost făcuți prizoneri. După rapoartele de până acum, au fost prinși ca la cinci mii sârbi.

Învingerea aceasta arată, cât de corectă a fost tactica armatei noastre, de a rămâne în defensivă față de sârbi până când, ostirea principală e angajată la nord cu rușii.

*

Pe câmpul de luptă din nord, de câteva zile e liniște. Linia aceasta e ruptă de o știre favorabilă pentru noi: generalul Höfer, substitutul șefului statului major, comunică, că dușmanul a primit întărituri, care să iea din nou luptă, cu ostirea învingătoare

alui Dankl. Dar trupele de sub manda generalului Kestranek a început cu vehemență atacul săngheros al trupelor rusești și în luptă această făcut sase sute prizoneri ruși.

Prin urmare, pe teatru luptă din nord, sub zidurile Lublinului, mele nu pauzează; și până acum nu să auzim numai știri de învingeri.

*

Din răsboiul din Rusia, nisip semnalează o veste foarte importantă: germanii au cuprins deja la 29 august Radomul.

Orașul Radom are aproape același situație ca și Lublinul, numai că este situat de partea stângă a Vistulei, când Lublinul de partea dreaptă, află cam la aceeașă distanță de granița Galicii, ca și Lublinul. La începutul campaniei, trupele noastre, au primit

deodată pe ambele părți ale Vistulei, spre Lublin și Radom; dar înainte de a ajunge la Lublin, Dankl a rechemat oștirile, cari înaintau spre Radom. Se vede deci, că locul acestora, l-au ocupat trupele germane.

*

O doavadă eclatantă a neutralității României, spun foile maghiare — o vedem în faptul, că după lupta dela Novosulitz, mulți ostași ruși au trecut granița României. Aici însă, numai decât au fost desarmați de ostași români. Un semn mai liniștitor, pentru neutralitatea României, nici nu se poate aștepta.

De trupă sărbească capturată.

Budapesta, 7 Sept. Dela comandamentul cartierului general a sosit următorul comunicat:

Comandanțul armatei a lansat pe ziua de 7 Septembrie următorul ordin de zi:

Vă aduc cu bucurie la cunoștință că o armată sărbească în număr de 4000 soldați, care a cercat să invadzeze teritoriul spre est de Mitrovița, a căzut ca prizoneri în mâinile noastre. Cu acest prilej bravele noastre trupe au capturat cantități mari de muniții. Aceste fapte să se comunice fără amânare tuturor trupelor noastre. Arhiducele Frideric, general de infanterie.

(Secția presei ministrului-prezident).

Zagrab, 7 Sept. Biroul de presă al guvernului Croației publică următorul comunicat oficial:

Trupele austro-ungare au nimicit în 6 Septembrie armata sărbească a Timocului, care a încercat să treacă la Mitrovița râul Sava. Cei cari n'au căzut în aceste lupte au fost prinși. Numărul prizonerilor este până acum 5000. Trupele noastre au capturat mari cantități de muniții. Frank, general de infanterie.

(Secția presei ministrului prezident).

General sărb în fruntea muntenegrinilor.

Roma, 7 Sept. Biroul ungar de coresp. comunică: Generalul sărb Jankovics, însoțit de doi ofițeri superiori sărbi, a plecat în Muntenegru, pentru a conduce operațiunile militare ale Muntenegrilor.

Ofițeri ruși în armată Sârbă.

Budapesta. (Cenzurată). Lui »Kölnische Zeitung« i-se comunică din Sofia: 250 de ofițeri ruși au fost trimiși și împărțiti în armata sărbească. (Agenția telegrafică ungară).

Lupte la Lublin.

(Comunicat oficial). Rușii au bombardat în 3 Septembrie întăriturile ridicate într-un cerc larg în jurul Lembergului. Trupele s-au retras însă mai multe pentru că orașul să nu fie eventual expus unei bombardări și pentru că considerațiile de tactică argumentau pentru cedarea Lembergului fără luptă. Rușii au bombardat deci întăriturile neapărate. Armata lui Dankl se găsește din nou în luptă violentă. În celealte puncte ale liniei noastre de bătaie stăpânește linia după luptele mari din săptămâna trecută.

(Agenția telegrafică ungară).

Din nordul Galicii.

Budapesta 9 Sept. Biroul tel. și de coresp. publică următorul comunicat:

Corespondenții de răsboiu comunică: Operațiunile pe câmpul de luptă din Galicia s-au reluat, fiind favorizate de un timp prielnic.

200 milioane tribut de răsboiu.

Comandamentul oștirii germane, care a intrat în marele oraș francez Lille, a comunicat primarului orașului, că haraciu orașului Lille s'a statorit în 200 milioane franci.

(Agenția telegrafică ungară)

Capitularea cetății Maubeuge.

Biroul tel. ungar comunică:

Berlin, 8 Septembrie. Din cartierul general german se comunică:

Cetatea franceză Maubeuge a capitulat ieri. În mâinile noastre au căzut 40.000 prizonieri, între cari patru generali, mai departe 400 tunuri și mari cantități de muniții.

Aeroplane franceze capturate.

Budapesta 9 Aug. Ziarul »Kölnische Zeitung« comunică:

Germanii au capturat în Reims întregul parc de aeroplane al armatei franceze din Reims. Sau capturat cu 10 biplane franceze, 20 monoplane, gata de plecare, precum și numeroase motoare. Valoarea prăzii este de un milion.

Un aviator german peste Petersburg.

Berlin, 8 Septembrie. Înainte cu câteva zile înainte a apărut un aeroplân german deasupra Petersburgului. Aviatorul german a aruncat pe străzile orașului numeroase zestre și foi volante germane, în cari erau anunțate victoriile armatelor germane și

austro-ungare. Deși a fost luat la întâmpină, aviatorul s-a reîntors sănătos în Germania.

Occuparea orașului Reims.

Berlin 8 Sept. Despre intrarea Germanilor în Reims corespondenții de răsboiu comunică, că la început nu voia nimeni să dea crezământ spuselor poporațiunii, că orașul Reims a fost evacuat. Căpitanul Auchbrecht a luat asupra-și rolul să stabilească dacă Reims a fost evacuat. Dintre numărul soldați germani, cari s-au anunțat de bunăvoie, căpitanul a ales trei ofițeri, doi subofițeri și șapte soldați. Patrula aceasta a traversat o padure lungă de 6 kilometri și a ajuns la fortul Vitriler, care a fost găsit evacuat. Seara la 9 au ajuns la porțile orașului și continuându-și drumul s-au oprit în fața primăriei, unde primarul le-a declarat, că predă orașul în proprietatea germană și că se pune patrulei la dispoziție ca ostace pentru siguranța trupelor germane. Un sublocotenent a fost retrimis să comunice, că Reims-ul a fost evacuat.

Iarăș bombe asupra Parisului.

Budapesta, 9 Sept. (Telegr. cenz.) «Berliner Tagblatt» anunță: Un aviator german a aruncat ieri 12 bombe asupra Parisului.

Un comunicat al cancelarului Germaniei.

»Nord-deutsche Allgemeine Zeitung« reproduce următoarele declarații făcute de cancelarul imperiului reprezentanților agenților telegrafice Americane »United Press« și Associated Press:

Nu știu ce se crede în America cu privire la acest răsboiu, dar bănuiesc, că schimbul de telegramme între împărat și țar și regele Angliei au fost cunoscute la timp acolo. Acest schimb de telegramme arată în mod incontestabil în fața istoriei, că împăratul Germaniei s'a străduit până în ultimul moment să mențină pacea. Silințele sale însă au rămas zădarnice, pentru că Rusia era hotărâtă la răsboiu cu orice preț și pentru că Anglia, care de zeci de ani încurajează naționalismul germanofob din Franța și Rusia, nu a lăsat să treacă ocaziunea admirabilă ce se prezenta, de a dovedi marea sa dragoste pentru pacea de care tot vorbește.

Fără acestea, cel puțin un răsboiu al Germaniei cu Franța și Anglia ar fi putut fi evitat. Când arhivele se vor fi deschise, lumea va putea afla

de căteori Germania a întins o mână pacifică Angliei, dar Anglia n'a voit să ţie seamă de amăciția Germaniei.

(Agenția Wolff.)

Răsboiul pe mare.

Agenția Wolf anunță, că conducătorii partidelor burgheze din Reichstagul german, în ședința lor ținută sub prezența vice-prezidentului dr. Paasche au luat hotărîrea dela vale:

„Subscrișii membri ai Reichstagului sunt hotărîti a-și pune în cumpăna toată influența ce o au asupra partidelor lor și în Reichstag în scopul ca orice dispoziție a biroului de marină imperial, necesară în urma răsboiului, să se aprobe atât din punct de vedere al dreptului bugetar cât al socotilor de stat. Mai cu seamă sunt aplicați să se întrepună pentru următoarele puncte: 1. Înlocuirea imediată a vaselor pierdute; 2. Executarea imediată a hotărîrilor luate în 1912; 3. Să se înceapă construirea vaselor planuite pentru 1915; Reducerea durabilității vaselor dela 20 la 15 ani. Dr. Paasche, baronul Gamp, Erzberger, Gröber, Wiemer, contele Westarp, Schultz (Bromberg).

Hotărîrea aceasta a fost adusă imediat la cunoștință secretarului de marină al imperiului.

Anglia a cumpărat flota Portugaliei.

Un ziar din Rotterdam afirma, că Anglia a cumpărat întreagă flota de răsboiu a Portugaliei.

Răsboiul rusosârbc.

Ziarele maghiare scriu: În Turcia mobilizarea generală e pe sfârșite. Mobilizarea s'a făcut în cea mai mare grabă. (Au trecut și prin Arad rezerviști chemați sub drapel, din străinătate. Red. Rom.) 800.000 de ostași stau gata de luptă. Acuma Turcia, învățând din trecut, s'a provăzut din belșug, cu toate cele necesare. Probabil Turcia va avea să lupte și în contra Greciei, nu numai în contra Rusiei. În acest răsboiu va fi sprijinită însă de Români și de Bulgari.

Acordul anglo-franco-rus.

Berlin, 7 Sept. Din Londra se comunică, că astăzi s'a publicat o declarație, în care Anglia, Rusia și Franța se obligă reciproc, că *toate trei statele numai în acord comun vor încheia pace, și nici unul din aliați nu va propune condiții de pace, fără admiterea lor prealabilă de ceialalți aliați*. Declarația aceasta s'a făcut în trei exemplare. (Agenția telegrafică ungără).

George Pop parohul Mihalțului.

În 2 Septembrie a. c. dimineața la 4 ore a adormit în Domnul — după grele suferințe — vrednicul paroh al Mihalțului Gheorghe Pop.

Pentru o mai bună și acuratează îngrijire medicală nu de mult venise la Blaj la fratele său, părintele canonice Stefan Pop, dar pe lângă toată dragostea și îngrijirile date, nu a mai putut dobândi vindecare sănătății sale sdruncinate și astfel preotul acesta bun, bland și de o atabilitate extraordinară și-a dat nobilul său suflet în mâinile Creatorului în floarea bărbătiei la vrâsta de 48 ani.

De veste mortii lui au rămas adâncă indurerați nu numai scumpii săi familiari, ci aproape toți cei care au cunoscut acest suflet bun, ceeace s'a dovedit mai ales cu prilejul înmormântării, la care au luat parte — afară de poporul din satele învecinate — mulți de inteligență — preoți și mireni — de pe Târnave, Murăș, din Blaj, Teiuș, Aiud precum și din comunele de sub poalele munților apuseni.

Osemintele defunctului după sfântire și binecuvântare, îndeplinită de protopopul Blajului George Bârbat, au fost transportate din Blaj cu trăsura până la Mihalț.

Conductul funebru ajuns în Crăciunel a fost întâmpinat de parohul Crăciunelului Nicolae Lațiu îmbrăcat în hainele odădii, care l-a însoțit mai departe. În comuna Cisteiu român asemenea a ieșit într-o întâmpinare parohul de acolo Teodor Abrudan.

La ieșirea din Cisteiu, se vedeau venind într-un sir lung în frunte cu 10 prăpori bisericești mulțimea poporului din Mihalț — fiind săi sufletești —, cari cu lacrimi în ochi își întâmpinau pe scumpul lor Părinte, care timp de 23 ani, cât le-a fost povătitor eu zel neadormit să îngrijit nu numai de mantuirea sufletelor lor, ci și de binele și bunăstarea lor vremelnică.

Între cântări funebrale, incunjurat de poporul din Mihalț — fără deosebire de confesiune — scriul a fost ridicat din trăsură și așezat pe catafale în mijlocul bisericii parohiale din Mihalț, unde împodobit cu frumoase cununi de flori a stat până la ziua înmormântării.

În tot timpul acesta biserică a stat deschisă și afară de rugăciunile publice de sara și dimineată, preoții din vecini au citit pericope din s. Evanghelie.

Înmormântarea ținută Vineri în 4 Septembrie la 3 ore d. a. a fost o grandioasă manifestare de dragoste față de înbitul defunct, a numărului public de aproape și din depărtare.

Prohodul a fost săvârșit de 8 preoți tractuali în frunte cu protopopul Gheorghe Bârbat. Cuvântul funebru l-a rostit Vasile Moldovanu, capelanul Blajului, iar cântările au fost executate de dulcele cântăreț al Blajului Aron Papiu.

Întreg decursul înmormântării a stors lacrâmi de adâncă durere din ochii tuturor.

Sfârșindu-se ceremonialul înmormântării scriul a fost ridicat de preoți și condus la cripta familiară de lângă biserică, unde după deslegările întăritate a fost lăsat în criptă...

Dumnezeu să-l odihnească cu dreptii!

v.

Diverse.

Din cauza sf. sărbători „Tăierea capului sf. Ioan Botezătorul“ nrul proxim va apărea Marti la orele îndeterminate.

De ce naționalitate au fost papii? Se știe, că în decurs de trei veacuri, au fost aleși papi de origine italiană, precum și noul papă, italian de origine germană. Dar și dacă socotim în general, mai mulți dintre papi au fost de origine italiană. Catalogul oficial al papilor, — socotind și pe Pius X și Benedict XV —, recunoaște 260 papi; după alte calculări însă 266 ar fi numărul pontificilor de până acum. Cauza acestei diferențe provine de acolo, că pe timpul invaziunii popoarelor, nu s'a condus corect catalogul papilor. După datele unui învățat italian, socotind, că până acum au fost 264 papi, dintre aceștia 209 au fost de origine italiană. După italieni urmează francezii, ei au dat bisericii 17 papi, grecii 14, syrienii 8, germanii 5, spaniolii 3, africanii 3, dalmatiienii 2, portughezii, englezii și holandezii câte 1. Dintre cei 209 pontifici, socotiți ca italieni, în decursul veacurilor prime ale creștinismului, au fost mulți, cari n'au fost italieni, probabil că au fost de origine romană, veniți din diferitele părți ale imperiului roman.

Dela „Reuniunea femeilor române din comitatul Hunedoarei“ ni-se trimite următorul *Aviz*: Toate comandele și scrisorile, precum și banii de aci înainte să se transmită la adresa domnișoarei Otilia Bugner, nouă conducătoare a atelierului din Orăștie.

Deva, la 7 Septembrie 1914.

Prezidenta: Elena Pop Hosszu Longin.

Călugărul Rasputin ucis. O telegramă din Petersburg venită prin Copenhaga la Berlin anunță, că călugărul Rasputin a fost omorât prin două gloante de revolver, când a ieșit din biserică, unde s'a rugat pentru biruința armelor rusești. Despre călugărul Rasputin și influența lui desăvârșită ce avea asupra familiei țarului am amintit nu demult când s'a comis un atentat contra lui, care n'a reușit. Atentatorul e un student la universitatea din Petersburg. Se zice, că Rasputin ar fi fost condamnat la moarte de un comitet revoluționar și în hainele atentatorului s'ar fi găsit sentința de moarte. Comitetul revoluționar a motivat sentința de moarte a călugărului prin aceea, că Rasputin e primejdios pentru poporul rusesc.

Necrolog. f Ana Pop n. Sdrengea, protopopeasă văduvă, a adormit în Domnul Marti în 8 Septembrie n. 1914 la 2 ore d. a. în etate de 76 ani. Osemintele neuitatei defuncte se vor așeza spre odihnă veșnică Joi la 10 Septembrie 1914 la 3 ore p. m. în Mihalț.

— Preuteasa f Ana Spornic n. Popoviciu, după scurte suferințe, a înecat din viață în 7 Septembrie 1914 st. n. la orele 3½ p. m. în al 73-lea an al etății și 53-lea al căsătoriei. Osămintele s-au așezat spre odihnă veșnică în 9 Septembrie la orele 2 după amiază în cimitirul gr.-cat. din Cohalm.

Proprietar, editor: Emil Tatar.

Redactor responsabil: Augustin Gruia.